

Plan pracy – rytmika w przedszkolu

Opracował Szymon Cebula

Zajęcia odbywać się będą raz w tygodniu w każdej grupie wiekowej. Czas zajęć dla grupy 5-6-latków – 30 min, dla grupy 3-4 -latków 15-20min. Jeżeli dzieci w danym dniu są rozbawione i chętne - czas zajęć może być w każdej grupie wiekowej wydłużony.

"Rytmika nie jest sztuką, nie jest celem samym w sobie, jest przygotowaniem do wszystkich sztuk, jest wychowaniem.

Muzyka w greckim ujęciu tego słowa jest elementem pedagogicznym najwyższej rangi i właśnie dlatego moja metoda musi pozostać na wskroś muzyczną"

Emil Jaques-Dalcroze)

Ogólne założenia zajęć rytmicznych

Zajęcia odbywać się będą raz w tygodniu w każdej grupie wiekowej. Czas zajęć dla grupy 5-6-latków – 25 min, dla grupy 3-4 -latków 15-20min. Jeżeli dzieci w danym dniu są rozbawione i chętne-czas zajęć może być w każdej grupie wiekowej wydłużony.

W ciągu całego roku szkolnego w każdej grupie wiekowej są wprowadzane piosenki tematycznie związane z planem pracy nauczyciela - dostosowane do aktualnej pory roku oraz elementy tańców ludowych i współczesnych.

W każdej grupie wprowadzany jest cykl zajęć umuzykalniających mających na celu kształcenie dyscypliny rytmicznej oraz uwrażliwienie na różne elementy muzyki.

- -dynamiczne /uczące spostrzegania zmian dynamiki i reagowania na nie ruchem/;
- agogiczne /ćwiczące umiejętność natychmiastowego reagowania na zauważone zmiany agogiki/;
- artykulacyjne /uczące spostrzegania i odzwierciedlania ruchem różnic artykulacyjnych/;
- ćwiczenia reagowania na temat melodyczny /tj. spostrzegania i odzwierciedlania ruchem linii melodycznej i frazy muzycznej/;
- odzwierciedlenie ruchem wartości rytmicznych, metrum muzycznego, i prostych tematów rytmicznych/;

Podczas zajęć wprowadzane będą ćwiczenia, których celem jest rozwijanie twórczej inwencji dziecka. Należą do nich improwizacje ruchowe śpiewane i grane. Ćwiczenia tej grupy szczególnie mocno wiążą zadania ogólnowychowawcze z zadaniami muzyki. Kształcą bowiem samodzielność wypowiedzi, twórczą postawę i aktywność, pozwalają na pozbycie się zahamowań.

Rytmika jest w pedagogice muzycznej najpełniejszą metodą wychowania przez sztukę. Metoda ta, będąca syntezą kształcenia umiejętności muzycznych i podstawowej wiedzy o muzyce /poprzez trzy sposoby przeżycia muzyki: ruch, śpiew i tworzenie/, realizująca cele wychowania ogólnego, oparta na zrozumieniu tkwiącej w dziecku potrzeby ruchu i aktywności – wychowuje człowieka nie tylko wrażliwego na sztukę, ale samodzielnego, inteligentnego, aktywnego, sprawnego fizycznie, przyszłego odbiorcę muzyki, a często jej wykonawcę i twórcę.

GRUPA DZIECI 5-6 LETNICH

W ciągu całego roku na początku każdego zajęcia stosowane są ćwiczenia rytmiczne utrwalające: marsz, bieg i podskoki oraz muzyczne powitanie.

Miesiąc Zadania, ćwiczenia muzyczne

Wrzesień

- Zabawa – "Jak masz na imię?"- zapoznanie z dziećmi,
- wprowadzenie piosenki: "Witamy Przedszkole"
- Zabawa z piosenką /ćwiczenia dykcyjne, oddechowe i artykulacyjne/
- utrwalenie zabaw z ubiegłego roku – " Martwe figurki", "Malarz", "Wiatr i burza", "Samochody"
- Zabawa : "Jaka to piosenka?" zgaduj – zgadula – utrwalenie piosenek poznanych w ubiegłym roku
- "Już jesień" pogadanka muzyczna

Październik

- Zabawa : "Odgadnij, gdzie się pomyliłem?" utrwalenie piosenki – "Witamy Przedszkole"
- osłuchanie z piosenką – "Już październik" śpiewnik " Podajmy sobie ręce" U. Smoczyńska str. 59
- Zabawa taneczna do piosenki str. 60
- Zabawa "Tańczący sad" – śpiewnik str.61
- wprowadzenie instrumentu do zabawy – metalowe talerze /zabawa na przerwę w muzyce/ wiersz "TALERZE"-Wandy Chotomskiej str.41 – prezentacja brzmienia i sposobu gry na instrumencie

Listopad

- piosenka "Listopadzie" – rozmowa na temat zmian zachodzących w przyrodzie wynikających z tekstu piosenki
- rytmizacja tekstu – praca nad właściwą dykcją
- Wyklaskiwanie "pauz"- we właściwych miejscach klaskanie lub granie na instrumentach /kołatki, bębny/
- Wprowadzenie wierszy na temat inst.. – "Kastaniety" str. 49 oraz bęben str. 33
- zabawa – "Jesienne malowanie"- rozróżnianie rejestru wysokiego, średniego i niskiego. Dzieci naśladują malowanie liści wysoko na drzewie, na niższych gałązkach i nisko na ziemi.
- Melobajka o literce A – ćwiczenia muzyczno-ruchowe

Miesiąc Zadania i ćwiczenia muzyczne

Grudzień

- Piosenka: "Kochany panie Mikołaju"
- Melobajka o literce O

- Kolędy – zwyczaje i tradycje świąteczne – śpiewanie wybranych kolęd i pastorałek.
- Rytmizowanie mowy /imion, nazw instrumentów/
- Ćwiczenia inhibicyjne - inicjacyjne
- Jasełka- pomoc w przygotowaniu uroczystości

Styczeń

- ćwiczenia na kształcenie poczucia metrum i tempa
- Zabawa "Skacząca piłka" – wyklaskiwanie rytmicznych uderzeń piłki.
- Nauka piosenek o tematyce zimowej
- Zapoznanie z wierszem - "Tamburyn" str. 35 Ćwiczenia na określanie charakteru słyszanej muzyki /utwór smutny, poważny; wesoly i skoczny/
- Improwizacja ruchowa oparta na tematyce karnawałowej /tańczące zabawki, zwierzęta/
- Święto Babci i Dziadka – pomoc w przygotowaniu piosenek

Luty

- Nauka stopniowania dynamiki przy mowie, śpiewie, klaskaniu, grze na instrumentach /zabawa w echo/
- Nauka kaszubskiej zabawy tanecznej "Miotlarz"
- Zagadki muzyczne: "Jaka to piosenka?" – zgaduj-zgadula – rozpoznawanie piosenek poznanych od początku roku szkolnego
- Zapoznanie z wierszem: "Triangel" str. 45 /trójkąt/
- Pogadanka o F. Chopinie w związku z rocznicą urodzin kompozytora – słuchanie wybranych utworów: Preludium "Deszczowe"; etiuda "Rewolucyjna"
- Piosenki o zimie – ćwiczenia oddechowe –

marzec

- Próby określania dźwięków wysokich, średnich i niskich – zabawa wróbelki, zajęczki-niedźwiadki
- Wprowadzenie piosenki "Zimny marzec mokry marzec"
- Gry i zabawy orientacyjno – sprawnościowe
- Nauka fragmentów krakowiaka
- Rytmizacja przysłowia:- "W marcu jak w garncu"

Miesiąc Zadania i ćwiczenia muzyczne

Kwiecień

- Osluchanie z piosenką "Kwiecień – Plecień "
- Instrumentacja piosenki /wykorzystanie poznanych inst.. perk./bęben, tamburyn, triangel - trójkąt, kastaniety/
- Układanie gotowych elementów w schematy – akcentowanie pierwszej nuty /wyklaskiwanie lub wytupywanie/
- Zabawy wiosenne: "Bocian i żaby"; "Kolorowa wiosna"

Maj

- Przygotowanie uroczystości z okazji Dnia Matki – nauka piosenek
- Spostrzeganie zjawisk akustycznych – zabawa słuchowa

- Wprowadzenie niektórych figur poloneza – ćwiczenie podstawowego kroku
- Wyrabianie wrażliwości na stopniowe zmiany dynamiki – reagowanie na zmiany rysunkiem Przy muzyce cichej małe przy głośniejszej większe rysunki piano forte

czerwiec

- Powtórzenie wszystkich piosenek i zabaw
- Przygotowanie uroczystości pożegnania przedszkola przez najstarszą grupę – nauka piosenek oraz przećwiczenie tańców /poloneza/
- Utrwalenie wszystkich ćwiczeń
- Konkurs muzyczny na najlepiej wykonaną piosenkę

GRUPA DZIECI 3-4 LETNICH

W ciągu całego roku na początku każdego zajęcia stosowane są ćwiczenia rytmiczne utrwalające: marsz, bieg i podskoki oraz muzyczne powitanie.

Miesiąc Zadania i ćwiczenia muzyczne

Wrzesień

- Zapoznanie dzieci z nowym otoczeniem, sala zabaw
- zaprezentowanie nowego instrumentu i różnych sposobów gry na nim
- poznanie stałego sygnału muzycznego, oznaczającego zbiórkę przy nauczycielu
- pierwsze próby poruszania się przy muzyce – chodzenie i bieganie "w rozsypce" przy akompaniamencie ćwierćnut i ósemek
- Zabawa "Piłki" – próby skakania obunóż w miejscu

Październik

- Utrwalenie kontrastowych pojęć: cicho – głośno, wysoko – nisko, szybko – wolno oraz sygnału oznaczającego zbiórkę
- Ustawienie w rzędzie – zabawa "POCIAG"
- Nauka prostej piosenki "Krasnoludki"
- Zabawy: "Deszczyk pada"; "Kotek"

Listopad

- Zapoznanie z bębenkiem prezentacja i sposób gry na tym instrumencie /rytmiczne uderzanie dłonią/
- Nauka piosenki "Poszła Ola na spacer"
- Zabawa z piosenką /pokazywanie ruchem treści piosenki/
- Akompaniament do piosenki "Marsz z bębenkiem"
- formowanie koła wiązane i marsz dookoła Sali

Grudzień

- zagadki słuchowe "Co to za dźwięk?" – rozpoznawanie odgłosów wydawanych przez różne przedmioty znane dzieciom
- Nauka kolędy "Przybieżeli do Betlejem"
- Zabawa na przerwę w muzyce "Martwe figurki"
- Zabawa w samochody i samoloty z wykorzystaniem nagrania magnetofonowego

Miesiąc Zadania i ćwiczenia muzyczne

Styczeń

- odróżnianie trzech rodzajów muzyki, w określeniu dzieci: "do biegania", "do maszerowania", i "do spania"
- Próby wykonania podskoków
- marsz pojedynczo dookoła Sali ze zmianą kierunku na sygnał słowny lub muzyczny
- Nauka piosenki: "Zima, zima, zima"
- Zabawa w samochody, pociąg i małpki.

Luty

- Nauka cwału bocznego w kole wiązonym (w wolnym tempie, bez odrywania nóg od podłogi)
- Ćwiczenia stóp: chód na palcach i na piętach
- Zabawa z piosenką : "KOTEK"
- Zapoznanie z bębniem i kołatką – prezentacja gry na instrumencie

Marzec

- Zabawa: "Żabki i bocian"
- Powitanie wiosny – słuchanie muzycznego wiersza pt: "W marcu jak w garncu"
- Nauka ładnego śpiewania – zwrócenie uwagi, aby dzieci nie śpiewały za głośno i wyraźnie wymawiały tekst
- Zabawa samochody – czerwone światło – stój! zielone światło – idź!

Kwiecień

- wyrabianie sprawności słuchowej przez systematyczne stosowanie krótkich zagadek melodycznych i dźwiękowych
- Nauka prostego układu tanecznego z wykorzystaniem cwału bocznego i bardzo prostych figur
- osłuchanie z piosenką : "Krakowiak wiosenny"
- Rozróżnianie melodii smutnej i wesołej

Maj

- Zagadka muzyczna: "Jaka to piosenka?"
- Podskoki w rozsypce i w małych kółkach
- Nauka łatwej piosenki na Dzień Matki
- Ćwiczenia orientacyjne i organizacyjne połączone z wyrabianiem poczucia przestrzennego (pary, małe kółka, duże koło)

Miesiąc Zadania i ćwiczenia muzyczne

Czerwiec

- Powtórzenie i utrwalenie materiału przerabianego z dziećmi w czasie całego roku szkolnego
- Zagadki i ćwiczenia słuchowe
- Powtórzenie wszystkich piosenek i zabaw ruchowych

- Słuchanie piosenek o tematyce wakacyjnej
- Nauka tańca śląskiego "GROZIK"
- Koncert życzeń: dzieci decydują, jaką chcą powtórzyć piosenkę.